Muha

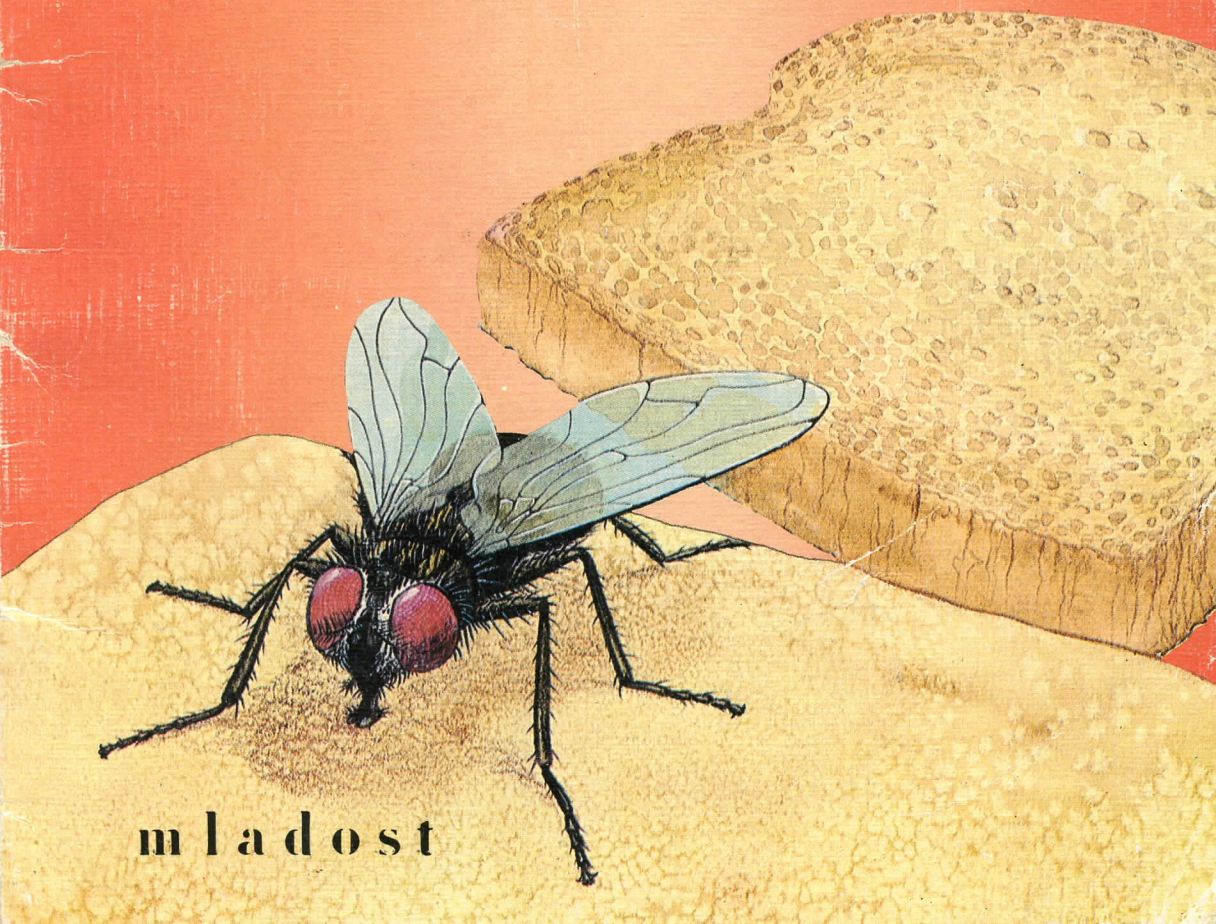

mladost

24477

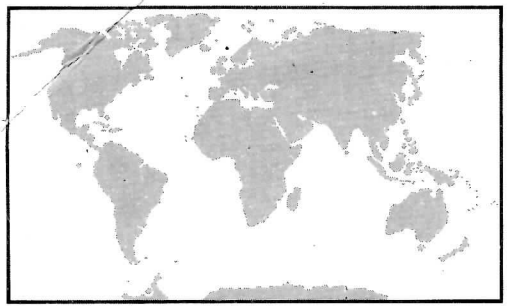

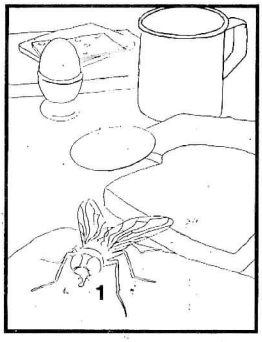

Muhe žive
na čitavoj Zemlji.

Stranica 1

1. kućna muha

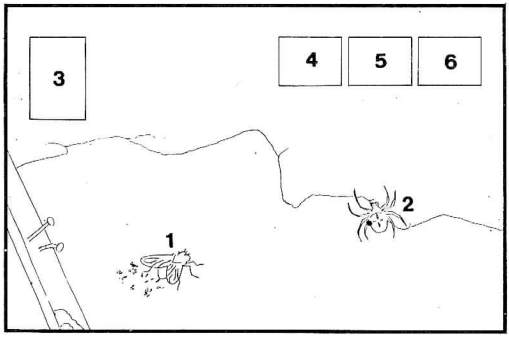

Stranice 2 i 3

1. kućna muha
2. pauk križar
3. muha odlaže jaja
4. jaje muhe
5. ličinka muhe (»upljuvak«)
6. kukuljica muhe

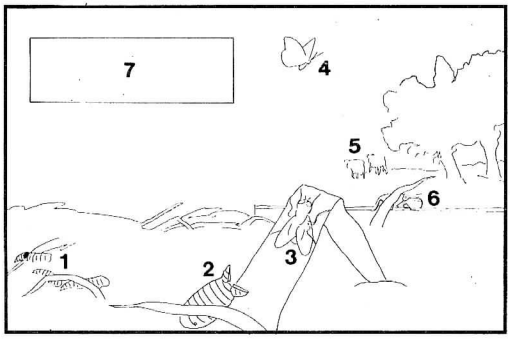

Stranice 4 i 5

1. ličinke muhe
2. prazna kukuljica
3. kućna muha
4. kupusov bijelac
5. krave
6. žižak
7. muha izlazi iz kukuljice

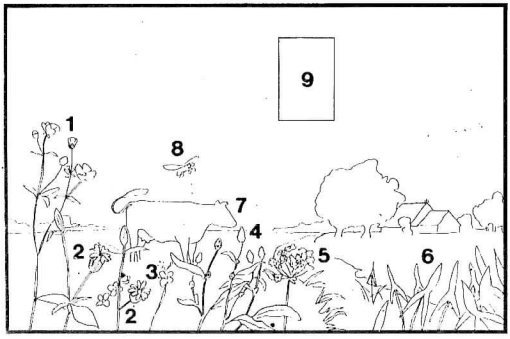

Stranice 6 i 7

1. ljutić
2. golesak
3. livadna režuha
4. dvornik
5. vodoljub
6. strelica
7. krava
8. kućna muha
9. krilo muhe

Vidi opis slika na stražnjim koricama.

Muha

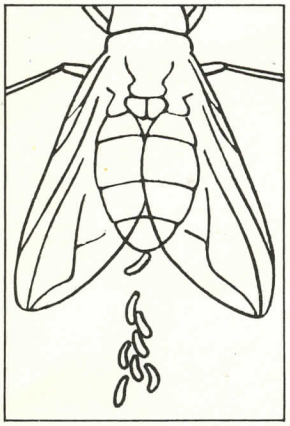

Jeste li se ikad zapitali
zašto ljudi ne vole muhe?

Možda će vam ova priča o muhi Fliti
odgovoriti na to pitanje.
Flita je kućna muha,
ali se nije rodila u kući nego u staji.
Jednog toplog proljetnog dana
Flitina je majka u stajskom gnoju
izlegla na stotine bijelih jajašaca.

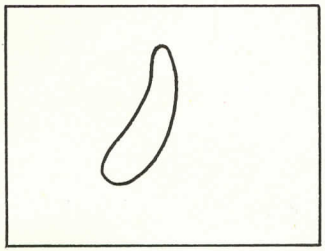

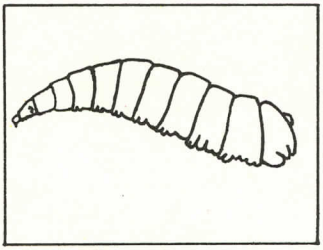

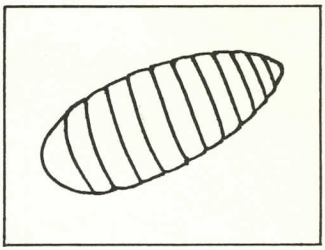

Za manje od dva dana
iz jajašaca je izašlo
na stotine sićušnih ličinki.
Ličinka ili larva muhe
ima šiljastu glavu i tup zadak.
Nema ni očiju ni nogu,
a hrani se svakojakom truleži.

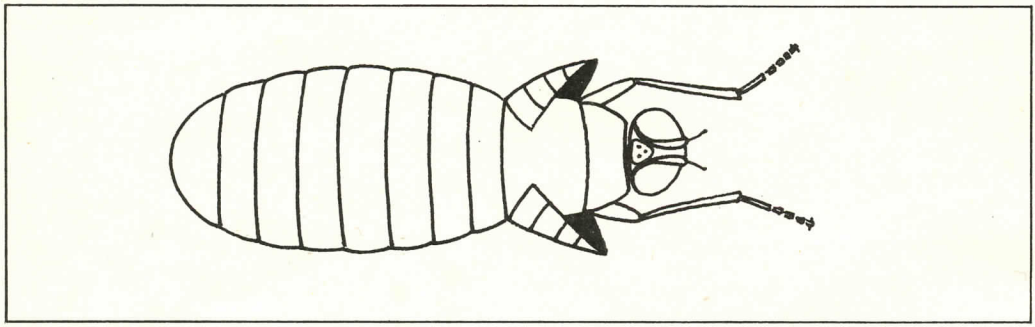

Nakon nekoliko dana ličinka Flita
pretvorila se u kukuljicu,
jajolikog oblika i tvrde smeđe kožice.
Neko je vrijeme ležala zakopana
u toplom stajskom gnoju.
Kad se raspuknuo tupi vrh bačvičaste kukuljice,
izvukla se iz nje Flita — sada već prava muha.
Tanka krila bila su joj mokra i naborana,
a nožice još preslabe da bi mogla hodati.

Kad su joj se krila
najzad osušila i očvrsnula,
Flita je kroz otvorena
stajska vrata izletjela u polje.
Uskoro je na širokim leđima
jedne crno-bijele krave
spazila nekoliko muha.

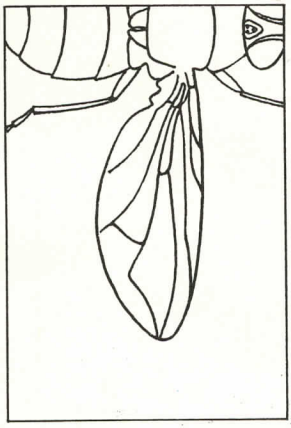

Pohitala je da im se pridruži,
ali je krava iznenada zamahnula repom,
a muhe se razletjele na sve strane.
Muhe su kukci koji lete okretno i brzo.
Ponekad mogu letjeti brzinom
od osamdeset kilometara na sat.

Tražeći mjesto gdje će se odmoriti,
Flita sleti u krošnju rascvale kruške.
Prihvativši se nožicama za granu,
leđa je okrenula tlu.
Muhe na nogama imaju jastučiće
pomoću kojih se lako mogu priljubiti uza zid ili strop.
Zato nikad ne mogu pasti.

Krupnim, okruglim očima Flita najednom spazi veliku pticu
kako se nadvija nad granu kruške, spremajući se da je pojede.
Stoga žurno odleti s kruške,
upravi se prema kućici s otvorenim prozorima
i uleti u kuhinju.

Tu je sve bilo posve drugačije
od onoga što je vidjela u staji.

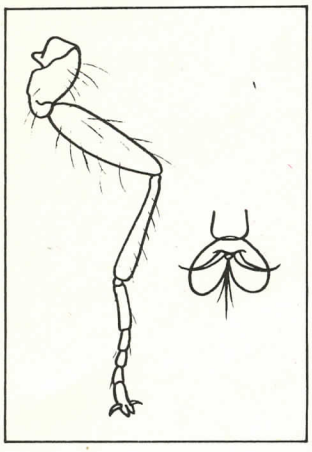

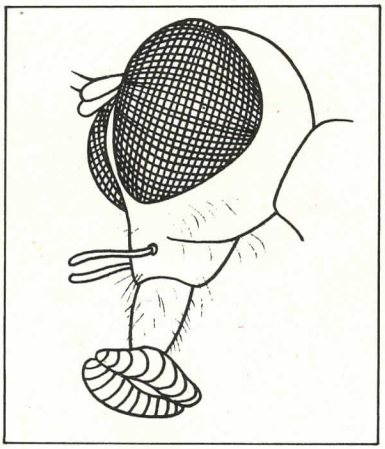

Kuhinjski stol bio je pun raznovrsne hrane.
Radoznala Flita zaželi od svega ponešto.
Zakorači u maslac, zamoči se u džem
i gucne mlijeka iz vrča.
Zatim zaroni rilce u šećer,
natopi ga pljuvačkom i posiše.
Kad se najela, sjedne na sir
i stade se čistiti.
Tijelo i nožice muhe prekriveni su dlačicama
na koje se lijepe prljavština i prašina.
Zato se muhe s vremena na vrijeme
čiste i uređuju.
To obavljaju nožicama, koje dugo trljaju jednu o drugu
dok s njih ne iščezne sva prljavština.

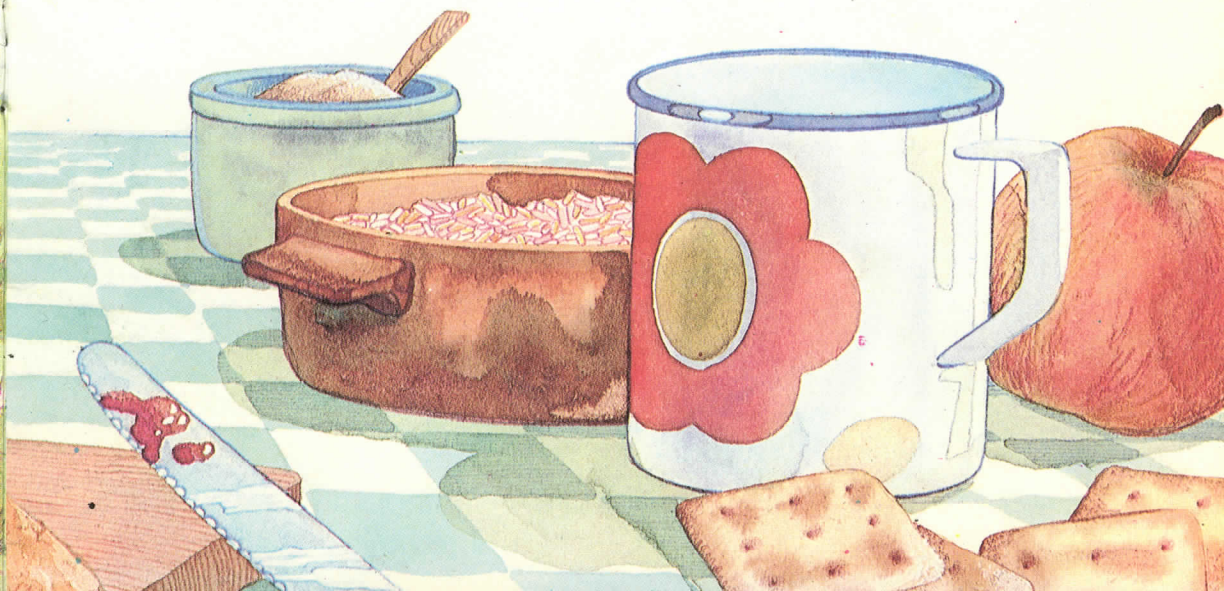

Flita je sada mnogo čišća
nego što je bila u staji,
ali je u maslacu, džemu, mlijeku, šećeru i na siru
ostavila čestice stajskoga gnoja.

Odjednom neka velika ruka
približi se stolu i bijesno je otjera.
— Gubi se, prljava muho!
Zagadit ćeš nam hranu bakterijama —
začuje se ljutiti glas.

Prestrašena Flita izleti kroz kuhinjski prozor,
pa sjedne na suncem obasjan krov.
Sunčajući se, prisjećala se svih poslastica
što su nepokrivene ostale ležati
na kuhinjskom stolu.
Hoće li se vratiti da se ponovo osladi?

Zacijelo, jer muhe vole mjesta u kući
gdje ima hrane.
Vole i toplinu.
Očito ne shvaćaju
koliko neprilika stvaraju ljudima
prenoseći prljavštinu i zarazne bakterije,
uzročnike bolesti . . .

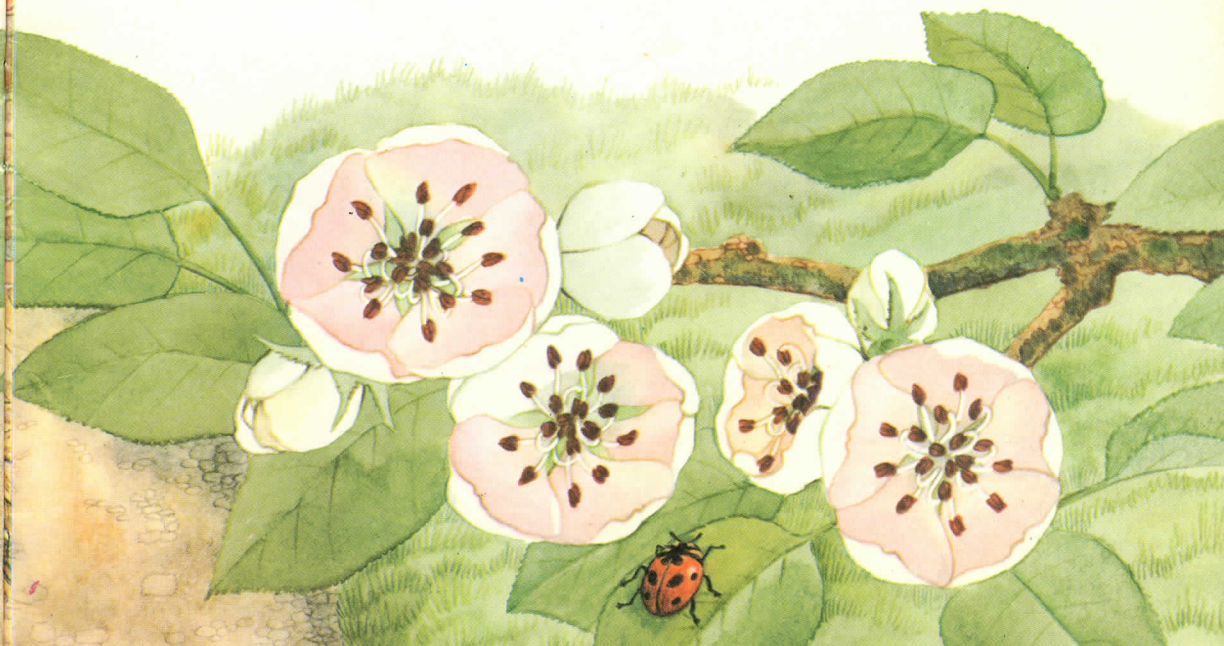

Nešto više o muhama

Muha je kukac,
a kukci se većinom legu iz jaja.
Muha počinje život
u obliku ličinke.
Nakon nekog vremena
pretvara se u kukuljicu.
Unutar kukuljice
sazrije u pravoga kukca.
Kukci su čudne životinjice.
Nemaju kostiju,
ali im je koža tvrda i člankovita,
to jest, sastoji se od mnogo sitnih dijelova,
pa nalikuje na skelet.
Koža štiti kukca.
Na svijetu postoji mnogo vrsti kukaca.
U ovu skupinu kukaca ubrajamo
pčele, ose, bumbare i muhe.
U prirodi živi mnogo
različitih vrsti muha.

Evo ih nekoliko:

kućna muha

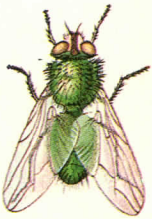

zelena muha

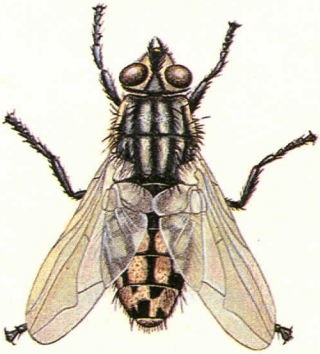

obalna muha

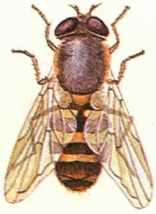

cvjetna muha

osica-muha

konjska muha

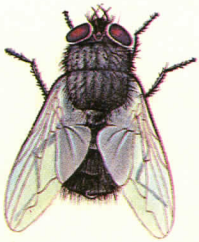

muha zujara

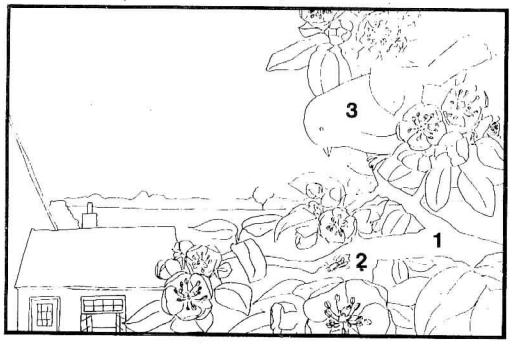

Stranice 8 i 9

1. stablo kruške u cvatu
2. kućna muha
3. velika sjenica

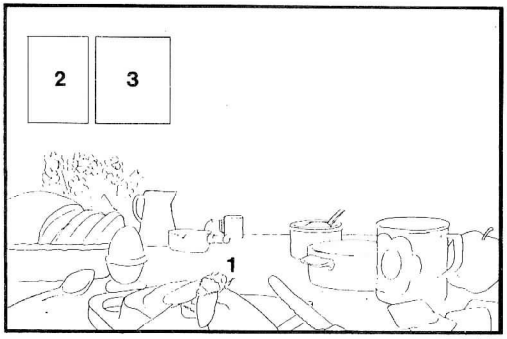

Stranice 10 i 11

1. kućna muha
2. noga muhe
3. glava muhe

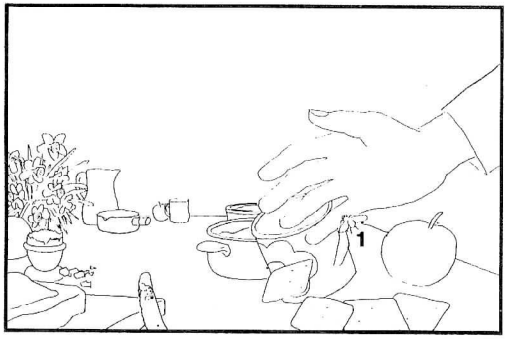

Stranice 12 i 13

1. kućna muha

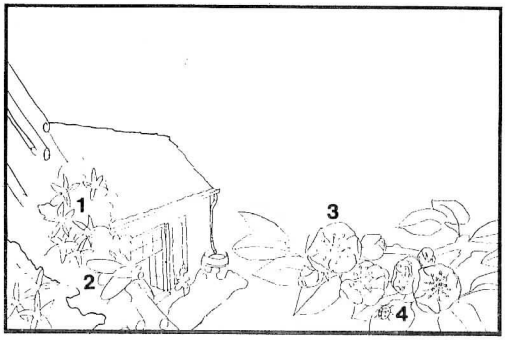

Stranice 14 i 15

1. žednjak
2. kućna muha
3. stablo kruške u cvatu
4. bubamara (božja ovčica)

Frans Hoppenbrouwers

Muha

Ilustrirao:
Jan van Wijngaarden

Slikovnice BUBAMARA:

Muha	Dabar
Mrav	Zec
Bubamara	Lisica

Naslov originala: Viete de vlieg

© by L. C. G. Malmberg B. V., 's-Hertogenbosch, Holland
© za Jugoslaviju: Mladost, Zagreb

Prevela: Mia Pervan-Plavec
Stručna redakcija: prof. dr Stjepan Čanadjija
i dipl. inž. Ljerka Zelenko

Urednik: Vera Barić
Tehnički urednik: Zlatko Klinger

IZDAVAČKO KNJIŽARSKA RADNA ORGANIZACIJA
MLADOST
Zagreb, Ilica 30

Za izdavača: Branko Juričević

Tisak: »ZAGREB« Samobor, Novaki bb — 1980.